

LIMBA ROMÂNĂ ACTUALĂ

în

NOȚIUNI TEORETICE ȘI TESTE-GRILĂ

pentru admiterea în învățământul superior

Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”
Facultatea de Drept, București
Facultatea de Drept, Iași
Facultatea de Drept, Craiova
Școlile de Agenți de Poliție

*Crede cum crede copilul, fiindcă ce este de la Dumnezeu este atât de
ininteligibil, încât este mai bine să crezi.*

Neagu Djuvara

Argument	5
Cuvinte compuse prin sudare și alăturare fără cratimă	9
Cuvinte compuse (alăturare cu cratimă)	10
Substantive cu forme multiple de singular (variante libere)	12
Substantive cu forme duble de plural în variație liberă	14
Conjugarea verbelor	16
Paronime	19
Paronime de accent	23
Omonime totale și parțiale (verbale și substantivale)	24
Despărțirea în silabe	26
Expresii latinești	29
Clișee internaționale	31
Substantivul- forme corecte de plural	35
Forme de genitiv-dativ	42
Substantivul	44
Test-grilă	48
Verbul	59
Grila 1	66
Grila 2	80
Pronumele personal	86
Pronumele reflexiv	89
Test	91
Pronumele și adjectivul pronominal posesiv	106
Pronumele și adjectivul pronominal interogativ	112
Pronumele și adjectivul pronominal relativ	114
Pronumele și adjectivul pronominal negativ	116
Test-grilă	118
Adjectivul	132
Test-grilă	136
Adverbul	144
Test-grilă	148
Prepoziția	154
Conjunția și locuțiunile conjuncționale	157
Interjecția	161
Test – grilă	163
Subiectul	170
Test-grilă	173
Propoziția subordonată subiectivă (sb)	179
Test- grilă	182
Predicatul	185

Test-grilă	187
Atributul	191
Test-grilă	193
Complementul direct.....	197
Complementul indirect/prepozițional	199
Test-grilă	201
Complementul circumstanțial de timp	209
Complementul circumstanțial de mod	213
Completiva circumstanțială de mod (cm)	215
Complementul circumstanțial de loc.....	217
Propoziția circumstanțială de loc (cl).....	217
Complementul circumstanțial condițional	219
Propoziția circumstanțială condițională	219
Complementul circumstanțial de scop	221
Propoziția circumstanțială de scop sau finală (cs)	222
Complementul circumstanțial de cauză	223
Propoziția circumstanțială cauzală (cz).....	224
Complementul circumstanțial concesiv	225
Propoziția circumstanțială concesivă (cv).....	225
Complementul circumstanțial consecutiv	227
Propoziția circumstanțială consecutivă (cns).....	227
Teste-grilă	228
Teste	245
Testul 1.....	245
Testul 2.....	248
Testul 3.....	252
Testul 4.....	255
Testul 5.....	259
Testul 6.....	262
Testul 7.....	266
Testul 8.....	270
Testul 9.....	274
Testul 10.....	277
Testul 11.....	280
Testul 12.....	285
Testul 13.....	289
Testul 14.....	293
Testul 15.....	297
Bibliografie	301

DEFINIȚIE: **Substantivul** este partea de vorbire care denumește ființe, obiecte, substanțe, locuri, fenomene ale naturii, evenimente și o serie de noțiuni abstracte.

CLASIFICARE:

1. DUPĂ FORMĂ:

- **SIMPLE:** măr, ceas, timp, adevăr, realitate;
- **COMPUSE:** bun-simț, binefacere, bunăvoință, Baia Mare, etc
- **LOCUȚIUNI SUBTANTIVALE:** luare-aminte, bătaie de joc, părere de rău;

2. DUPĂ ETIMOLOGIE (ORIGINE):

- **MOȘTENITE:** cântec, ospitalitate, împărat, creștin, cruce, veșmânt, lingură (latină), abur, brad, cătun, grumaz, moș, mal, mazăre, năpârcă, viezure (geto-dacă)
- **ÎMPRUMUTATE:** din limbile slave, germană, greacă, turcă, italiană, franceză.

3. DUPĂ CONȚINUT:

- **COMUNE:** mașină, pădure, copil, telefon, carte, frate, mamă, ninsoare, iubire, ură, îngrijorare
- **PROPRII:** Mihai, Cristina, Roibu, Grivei, Azorel, București, Suceava, Moldova, Germania, Rin, Alpi, Libertatea, Adevărul, Venus, Soarele.

4. DUPĂ PROVENIENȚĂ:

Au devenit substantive prin conversiune/schimbarea valorii gramaticale:

- **Adjectiv:** **Frumosul** este o categorie estetică.
- **Adverb:** **Răul** nu se uită niciodată.
- **Verb la gerunziu:** **Suferindul** de diabet.
- **Verb la participiu:** Ne trezim **la cântatul** cocoșilor.
- **Numeral:** Primise **un zece** cu felicitări.
- **Pronume:** instanța comunicării în acest text este **eul** liric.

CATEGORII GRAMATICALE ALE SUBSTANTIVULUI

1. **GENUL** - la clasificarea tradițională a substantivelor ca masculine, feminine și neutre, se mai adaugă:

- **Substantive heteronime** (formează femininul și masculinul de la radical diferit): frate/soră, mamă/tată, ginere/norî, unchi/mătușă;
- **Substantive mobile** (formează femininul și masculinul de la același radical la care se adaugă un sufix moțional): **rață-rățoi**, **gâscă-gâsca**.
- **Substantive epicene** (prezintă aceeași formă pentru a indica ambele sexe): **veveriță, elefant, dihor, chirurg, pilot**.

- **Substantive masculine cu formă de feminin:** santinelă, cătană, calfă, beizadea, iscoadă.
2. **NUMĂRUL** – la clasificarea tradițională a substantivelor ca substantive de numărul singular și plural, se adaugă:
- **Substantive defective de singular** (au formă numai de plural): ochelari, călți, confetti, zori, moaște, șale, București, Bucegi.
 - **Substantive defective de plural:** unt, miere, lapte, curaj, înțelepciune, feudalism, muzică, tenis, fotbal, sete, foame, Vasile, Brașov.
 - **Substantive colective** (denumesc o totalitate de obiecte/ființe de același fel): tinerime, aluniș, cârd, stol, turmă, grămadă, popor, roi, oaste.
 - **Substantive cu două forme de plural pentru același sens:** căpșune/căpșuni; cireșe/cireși; coperte/coperti, găluște/găluști, tăieței/tăiței;
 - **Substantive cu două forme de plural, diferite ca sens:** cămine/căminuri; ciubuce/ciubucuri; vise/visuri; curente/curenți; termeni/termene; viruși/virusuri;
 - **Substantive cu două forme de singular pentru același sens:** cearceaf/cearșaf; tumoră/tumoare, dicție/dicțiune, mănăstire/mănăstire.
 - **Substantive invariabile:** un arici-doi arici, o dansatoare-două dansatoare, un nume-două nume.

Cazuri și funcții sintactice

NOMINATIV

1. Subiect (cine? ce?):

Cartea este pe masă. **Studentul** a trecut examenul cu notă mare.

2. Nume predicativ (CE ESTE? CUM ESTE? CINE ESTE?)

Aceasta este o **femeie** frumoasă. Ea este **Maria**.

3. Atribut apozitional (care? soră):

Sora mea, **Maria**, este studentă.

Doctorul **Ionescu** este rectorul universității.

3. Elementul predicativ suplimentar (în calitate de ce? Cum?): A fost numit **director**.

ACUZATIV (PREPOZIȚII ȘI LOCUȚIUNI PREPOZIȚIONALE SPECIFICE:

cu, la, spre, despre, de, lângă, pe, odată cu, în caz de, ca, cât, decât):

1. Nume predicativ: Banca este **din lemn**.
2. Atribut apozitional: Îl știu pe el, (adică) **pe fratele** tău, de doi ani.
3. Atribut substantival prepozițional: Volumul **de versuri** este semnat de Ana Blandiana.
4. Complement direct (pe cine? ce?): Am învățat **poezia**. Îi respect **pe părinții** tăi.

5. Complement indirect (cu cine/cu ce?, despre cine/despre ce? De cine/de ce? La cine? pe cine/pe ce?):

Mi-e teamă **de întuneric**. Mă gândesc **la examen**. A plecat **cu mama**.

!!! Verbele intransitive *a se baza, a conta, a miza, a paria, a se enerva* cer întotdeauna un complement indirect.

6. Complement de agent (de către cine?): Discursul a fost rostit **de directorul** instituției.

7. Complement circumstanțial de mod (cum, în ce fel?): E înalt **cât/ca bradul**. Este mai înalt **decât bradul**. A plecat **fără o vorbă**.

8. Complement circ.de timp (când?): S-au cunoscut **la nuntă**. Ne-am întâlnit **iarna** trecută.

!!! Ne-am cunoscut **toamna** aceasta. (subst/ Ac/c.c.t)/ Recolta se adună **toamna**. (adv.de timp/c.c.timp)

9. Comp.circ de loc (unde, de unde, încotro?): S-a așezat **lângă foc**.

10. Compl. circ.de cauză (din ce cauză, de ce?): Plânge **de supărare**.

11. Compl.circ. de scop (cu ce scop, pentru ce?): A venit **după fratele** tău. Se pregătește **pentru concurs**. A plecat **după cumpărături**.

12. Comp.circ. condițional (cu ce condiție?): **În caz de ploaie**, ia-ți umbrela! **La nevoie**, apelează cu încredere la mine!

13. Compl. circ. concesiv (în ciuda cărui fapt?): Și **cu studiu** îndelungat, nu a reușit să treacă examenul.

14. Compl. circ. consecutiv (care este urmarea faptului?): A muncit **până la epuizare**.

GENITIV (*înaintea, împotriva, contra, deasupra, în dreapta/în stânga, în susul/ în josul, împrejurul, în baza, în vederea, în locul, din cauza, în ciuda, în pofida*)

1. Nume predicativ: Banca este **a copilului**.

2. Atribut apozitional: Apartamentul lui, **al fratelui** tău, e cumpărat de doi ani.

3. Atribut substantival prepozițional: Nu se vindecă de mânia **împotriva nedreptății**.

4. Atribut subst.genitival (al/a/ai/ale cui?): Monitorul **calculatorului** s-a stricat.

5. Complement indirect (împotriva/contra/asupra cui?): Și-a vărsat furia **asupra tabloului**.

6. Complement circumstanțial de mod (cum, în ce fel?): A acționat **în baza legii**.

7. Complement circ.de timp (când?): A ajuns **înaintea autobuzului**.

8. Comp.circ de loc (unde, de unde, încotro?): S-a așezat **în fața televizorului**.

9. Compl. circ.de cauză (din ce cauză, de ce?): Plânge **din cauza neplăcerilor** aduse de el.

10. Compl.circ. de scop (cu ce scop, pentru ce?): Se pregătește **în vederea concursului**.
11. Comp.circ. condițional (cu ce condiție?): **În locul mamei**, mi-aș fi luat umbrela!
12. Compl. circ. concesiv (în ciuda cărui fapt?): **În ciuda dezordinii**, e un loc plăcut.

DATIV (*contrar, conform, grație, mulțumită, asemenea, aidoma, potrivit, datorită*)

1. Nume predicativ: Băiatul este **asemenea părinților** săi.
2. Atribut apozitional: I-am spus lui, **fratelui** tău, să mă ajute.
3. Atribut substantival prepozițional: Reușita **datorită muncii** i-a unit mai mult.
4. Atribut subst.datival (cui frate, cui nepot?): El este frate **mamei**.
Acordare de burse **premianților** a fost susținută de școală.
5. Complement indirect (cui?): A spus totul **polițistului**.
6. Complement circumstanțial de mod (cum, în ce fel?): A acționat **conform planului**.
7. Comp.circ. de loc (unde, de unde, încotro?): Stai **locului**! Așterne-te **drumului**!
8. Compl. circ.de cauză (din ce cauză, de ce?): A reușit **datorită perseverenței** sale.
9. Compl. circ. concesiv (în ciuda cărui fapt?): **Contrar așteptărilor**, e un loc plăcut.

VOCATIV:

- DE REGULĂ, NU ARE FUNCȚIE SINTACTICĂ: - **Copile**, fii mai cu băgare de seamă!
- EXCEPȚIE: când determină un substantiv în Vocativ,
- poate avea fc.s de **atr.subst.apozitional**: -Bade **Ioane**, dă-ți oile-ncoace!

1. Recunoaște seria în care toate substantivele sunt scrise corect:
 - a. prerie, prooroc, escroc, prizmă;
 - b. marasm, glasvand, premisă, disident;
 - c. strangulare, disertație, izmă, caznă.
2. Indică seria în care toate formele de plural sunt corecte:
 - a. găoace-găoci, evuri-evi, coperti-coperte, cireșe-cireși;
 - b. găluște-găluști; itemi-itemuri-iteme, chipie-chipiuri, bancomate-bancomaturi;
 - c. baloturi-baloți, antete-anteturi, avize-avizuri, bareme-baremuri.
3. Precizează seria în care toate substantivele realizează pluralul în **-e**:
 - a. aeroport, bară, chibrit, monedă;
 - b. noră, poiană, abis, astru;
 - c. aragaz, abdomen, acatist, accent.
4. Indică seria în care există forme admise ca variate literare libere:
 - a. aducție-aducțiune, apocalips-apocalipsă, dicție-dicțiune, alică-alice;
 - b. dicotomie-dihotomie, abțibild-acțibild, acont-aconto, arpagic-arbagic;
 - c. adaos-adaus, agheasmă-aghiasmă, aisberg-iceberg, topogan-tobogan.
5. Recunoaște seria în care toate formele sunt corecte:
 - a. asterisc, caramelă, greiere, genuflexiune;;
 - b. fluture, strugur, nastur, halviță,
 - c. maiou, itinerar, machieur, jărătic.
6. Există numai locuțiuni substantive în varianta:
 - a. părere de rău, aducere aminte, luare-aminte;
 - b. aproape de, în caz că, înainte de;
 - c. de bază, de frunte, în stare.
7. Substantivele din exemplele: *tutore, pilot, chirurg, veveriță*, sunt:
 - a. heteronime;
 - b. epicene;
 - c. invariabile.
8. Există numai substantive defective de singular în seria:
 - a. lipide, taclale, anale;
 - b. osanale, blugi, foarfeci,
 - c. aplauze, icre, ochi.
9. Există substantive defective de plural în seria:
 - a. lapte, argint, miere, cacao;
 - b. pătrunjel, piper, unt, mazăre;
 - c. liliac, addenda, prinos, sânge.
10. Există substantive colective în seria:
 - a. turmă, grămadă, tineret, aluniș;
 - b. confetti, șale, măruntaie, ȳari;

- c. moravuri,represalii, stol, lături.
11. Variante formale, fără diferențieri semantice, se găsesc în seria:
- sanda/sandală, fascicul/fasciculă, bulgăr/bulgăre;
 - berbec/berbece, cearșaf/cearceaf, alică/alice;
 - alunică/alunea, antecameră/anticameră, micșunea/micșunică.
12. Indică seria care conține numai substantive formate prin compunere:
- hermafrodit, TAROM, laringectomie, Făt-Frumos, untdelemn;
 - prim-plan, măcelărie, B.R.D., științifico-fantastic, copilaș;
 - Romarta, Plafar, floare-de-coliț, nepretențios, însuma.
13. În propoziția: "Frate, frate, dar brânza-i pe bani", substantivele se află în cazul:
- V/fără funcție sintactică, N/subiect, Ac/c.c.mod;
 - N/ subiect, nume predicativ, subiect, Ac/nume predicativ;
 - V/fără funcție sintactică, N/subiect, Ac/nume predeicativ.
14. În enunțul: *Mersul cu mașina e mai comod decât cel cu trenul*, substantivele „cu mașina” și „cu trenul” sunt:
- complemente circumstanțiale de mod;
 - complemente prepoziționale;
 - atribute substantivale prepoziționale.
15. În fraza: *Grație profesorilor din facultate, am fost recomandat unei firme, care m-a angajat, provizoriu, secretar*, substantivele subliniate sunt:
- complement indirect/D, c.c.l/Ac, c.indirect/D, c.c.mod/Ac;
 - c.c.cauză/D, atr.subst.prep./Ac, c.indirect/D, e.p.s./N;
 - c.c.cauză/D, atr.subst.prep./Ac, c.i./D, c.c.mod/Ac.
16. În propoziția: Cât ai dat pe pălărie?, cuvântul subliniat este:
- substantiv, Ac, c.prepozițional;
 - substantiv, Ac, c.direct.
17. În enunțul: *Nu-i permis unei tată să fie împotriva fiului său*, cuvintele subliniate sunt:
- verb copulativ/p.n., subst./D/c.indirect, subst./G/c.indirect;
 - verb copulativ/p.n., subst./D/c.indirect, subst./G/nume predicativ;
 - verb predicativ, diateza pasivă/p.v., subst./D/c.indirect, subst./G/nume predicativ;
18. În enunțurile: Mi-e groază să-l văd. L-am căutat pentru încheierea contactului. Ce idei îți trec prin minte! Fusesse respins de barou, substantivele subliniate sunt:
- nume predicativ/N, c.c.cauză/Ac, subiect/N, c.indirect/Ac;
 - subiect/N, c.c.scop/ Ac, subiect/N, compl. de agent/Ac.
 - subiect/N, c.c.scop/ Ac, subiect/N, c. indirect/Ac.
19. În enunțurile: *Dreptatea absolută, oamenii nu o știu existând cu adevărat. Mi-am luat de bărbatun băiat bun la suflet, există:*
- c.direct/subst./Ac, subiect/subst./N, e.p.s./ subst./Ac., c.direct/subst./ Ac, c.prepozițional/subst./Ac;
 - subiect/subst./N, subiect/subst./N, c.indirect/ subst./Ac., c.direct/subst./

- Ac, c.indirect/subst./Ac;
c. c.direct/subst./Ac, subiect/subst./N, e.p.s./ subst./Ac., c.direct/subst./Ac, c.indirect/subst./Ac;
20. **S-au luat măsuri împotriva lor. Afară pustiu, în suflet târziu. Plouă ploaie de primăvară**, subiectele sunt:
a. subînțelese;
b. sunt propoziții fără subiect;
c. măsuri, pustiu, târziu, ploaie.
21. **Care este programul de audiențe? Cum ai ajuns la această concluzie? A crezut-o singura posibilitate. Mă distrez de minune. În fotografie era un văr de-al mamei**, substantivele sunt în ordine:
a. subiect/N, c.indirect/Ac, c.prepozițional/Ac, c.direct/Ac, c.c.mod/Ac, c.c.loc/Ac, n.pred./N, atr.subst.prep./Ac.
b. subiect/N, c.indirect/Ac, c.indirect/Ac, c.direct/Ac, c.c.cons./Ac, c.c.loc/Ac, n.pred./N, atr.subst./G.
c. subiect/N, atr.subst.prep./Ac, c.prepozițional/Ac, e.p.s./Ac, c.c.cons./Ac, c.c.loc/Ac, subiect./N, atr.subst./G.
22. În fraza: „Potrivit aceluiași oameni de știință, care socotesc universul drept o operă a unei inteligente primordiale, universul ar urma legile oricărei vieți: naștere, evoluție, moarte” (Ileana Vulpescu), substantivele subliniate sunt:
a. c. indirect/D, e.p.s./Ac, atr.subst.genitival/G, c.direct/Ac, apozitie/N;
b. c. indirect/D, c.c.mod/Ac, atr.subst.prepozițional/G, c.direct/Ac, apozitie/N;
c. c. indirect/D, e.p.s./Ac, atr.subst.genitival/G, c.direct/Ac, subiecte/N;
23. În propozițiile: Ardea de nerăbdare. Se uita la ea ca la o ființă nevolnică. Era înalt cât o prăjină. Omul e rob de patimi, substantivele precedate de prepoziție sunt în ordine:
a. c.indirect, c.c.mod, c.c.mod, c.indirect;
b. c.c.cauză, c.c.mod, c.c.mod, c.indirect;
c. c.c.cauză, c.c.mod, c.c.mod, c.de agent;
24. În fraza: „Nilă, până răsare soarele trebuie să-l trântim la pământ” (M.Preda), subiectele sunt:
a. Nilă, soarele, subiect cu realizare propozițională, subiect inclus;
b. Nilă, soarele, subiect inclus;
c. soarele, subiect cu realizare propozițională, subiect inclus.
25. În propozițiile: Ne așteaptă **zile grele**. **Oamenilor** le place să audă vorbe frumoase. Înnoată **contra curentului**. Iarba pare **de omăt**, substantivele au funcția sintactică de:
a. subiect/N, complement indirect/D, c.c. de mod/G, nume predicativ;
b. subiect/N, complement indirect/D, c.c. de mod/G, nume predicativ/Ac
c. complement direct/Ac, complement indirect/D, c.c. de mod/D, nume predicativ/Ac.
26. În propozițiile: Îi venea văr de-al doilea mamei. Cu toate strădaniile, și tot nu a reușit. Hai, tată, hai! Lecția era rezervată analizei de texte. Lucrase în liniște.

- a. c.direct/Ac, c.indirect/D, c.c.concesiv/Ac, subiect/N, c.i./ D, c.c.m/Ac;
 b. n.p./N, atr.subst./D, c.c.concesiv/Ac, subst./V/fără funcție sintactică, c.i./D, c.c.m./Ac;
 c. n.p./N, c.i./D, c.c.concesiv/Ac, subst./V/fără funcție sintactică, c.i./D, c.c.m./Ac;
27. Sunt scrise corect substantivele din seria:
- Legiunea de Onoare, Institutul de Lingvistică, Evul Mediu, Ursa-Mare;
 - Sfânta Treime, Barbă-Albastră, Marele Alb, Schimbarea la față;
 - Doctor Honoris Causa, Războiul de independență, Domnului director;
 - Înălțimea Voastră, Alteța sa, Catedra de Limba română, Regulamentul organic.
28. Sunt scrise corect substantivele compuse din seria:
- lungmetraj, triplu-salt, dur-aluminiu, prima-donă;
 - binecuvântare, deochi, fărădelege, deîmpărțit;
 - concert-maistru, val-vârtej, preaplin, arbore-de-cacao;
 - rămas-bun, sânge-rece, tată-mare, vice-prim-ministru.
29. Se scriu cu cratimă substantivele din seria:
- prim-ajutor, bloc-turn, electron-volt, coate-goale, zi-lumină;
 - scurt-circuit, director-adjunct, Harap-Alb, lasă-mă-să-te-las, cuvânt-cheie;
 - rea-credință, prim-solist, cal-putere, mașină-unealtă, situație-limită.
30. Sunt articulate corect substantivele din seria:
- acquis-ul, show-ul, dandy-ul, clickul;
 - week-endul, trend-ul, gatget-ul, bleul;
 - dandiul, party-ul, story-ul, itemul.
31. Sunt corecte formele de plural pentru substantivele din varianta:
- altoiuri, aluate, almanahuri, abise;
 - abajururi, abțidilde, acoperișe, adstraturi;
 - altoaie, aluaturi, abisuri, abțibilduri.
32. Sensul cuvântului "anatema" este:
- excomunicare;
 - afurisenie;
 - ostracizare a cuiva de către Biserică;
 - toate cele trei sensuri de mai sus.
33. Este corectă forma de G-D pentru substantivele din seria:
- aloei, tumorii, cânepii, cenușii;
 - cetinei, duduiei, frișcăi, foamei;
 - mărfii, șurei, soiei, rouăi.
34. Indică varianta în care prima formă a substantivului este corectă:
- ambiente/ambienturi, anacolute/anacoluturi, avatare/avataruri;
 - jobene/jobenuri, cotidiane/cotidiane, chibrituri/chibrite,
 - lipoame/lipomuri, loji/loje, pardesiuri/pardesie, panacee/panaceuri.
35. Sunt acceptate ca variante libere:
- esofage/esofaguri, cocoloașe/cocoloși, ligheane/ligheene;